

DET PRAKTISK - TEOLOGISKE SEMINAR
UNIVERSITETET I OSLO

TIL Det kongelige kultur og kirkedepartement
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

dok. 79

DET PRAKTISK TEOLOGISKE SEMINAR	
Kode 540	Dato 08.12.03
FAX: 22 24 9553	

Postadresse
Postboks 1075 Blindern
0316 Oslo

Besøksadresse
Blindernveien 9

Deres ref: 2203/0385 KI tmt
Vår ref: 02/113/njr/008
Dato: 5. desember 2003

Tele- fax	Til/To	Kultur- og kirkedep.
	Fra/From	DET PRAKTISK-TEOLOGISKE SEMINAR
	Dato/Date	5/12-03
	Ant. sider/No. of pages	2
Post-it	Kontorformulær	3M/Best. nr. 7889

tn: 22 85 03 10
ts: 22 85 03 01
no/praktikum/

Høring tjenesteordning for proster og menighetsprester

Det vises til utsendte høring med svarfrist 28. november 2003, og epost fra Thom M. Rafoss med utsatt frist på å levere høring fra Det praktisk-teologiske seminar.

Seminaret vil uttale følgende:

1. "Høring – tjenesteordning for proster og menighetsprester" framstår som en høring først og fremst vedrørende endringer i prosters lederrolle og menighetsprestens tjenstedistrikt. Seminaret vil understreke at sistnevnte angår alle menigheter direkte, og er for så vidt en dramatisk endring av presters og menigheters hverdagsliv. Seminaret finner det derfor underlig at presentasjonen av de foreslåtte endringene (Prostekonferansen 2003 – Forslag til ny tjenesteordning) som følger vedlagt høringen, framstiller det som om endringene i menighetsprestens tjenesteordning er forholdsvis ubetydelige (jfr. innledningen 2. avsnitt). Prestens rolle i stab og menighet vil nødvendigvis, om ikke bare negativt, bli berørt av den nye tjenesteordningen. Presentasjonen av forslagene tildekker dette.
2. I forlengelsen av punkt 1 vil seminaret påpeke at høringsinstansene er få og gjenspeiler liten bredde. Sentrale brukere av preste-tjenesten (menighetsrådene) og viktige samarbeidspartnere (for eksempel kirkeverger, diakoner og kateketer) er ikke representert. Heller ikke utdanningsinstitusjonene var i utgangspunktet tiltenkt en stemme. Vi tror departementet gjør klokt i å utvide høringen noe, både hva gjelder høringsinstanser og tidsfrist.
3. Seminaret ser positivt på styrkingen av prostens rolle som leder, og støtter hovedlinjene i det nye forslaget til tjenesteordning for proster. Vi antar at en tydeligere ledelse ved prostene kan bidra til bedre tjenestevilkår for den enkelte prest, styrking av samarbeid mellom prestene og bidra til tydeligere skiller mellom arbeid og fritid. Vi vil likevel understreke nødvendigheten av edruelighet i kirkelig ledelse, særlig i forhold til teologisk uenighet og presters rett til selvstendig embetsførelse. Prostens styrkede ledelse må ikke resultere i teologisk ensretting i det enkelte prosti. Vi merker oss med beklagelse at en viktig sikring mot dette, setningen "Soknprester kan ikke instruere andre prester om utførelsen av deres geistlige tjeneste" (§11), er

Det praktisk-teologiske seminar

Kontorsjef Nils Jøran Riedl
Epost: nils.riedl@teologi.uio.no
Telefon: 22 85 03 11

Det praktisk-teologiske seminar
Universitetet i Oslo

tatt ut i det nye forslaget. Dermed ikke sagt at prostens leder av prestetjenesten kan gi slik instruksjon på alle felt, men muligheten er klarere til stede. Prosten på sin side kan slik vi ser det risikere å bli bare biskopens forlengende arm både teologisk og som arbeidsgiver, og dette framstår for oss som svært uheldig. Når Thom Rafoss i sin presentasjon understreker prostens plikt til å rette seg etter biskopens instruksjoner som arbeidsgiver, både generelt og i enkeltsaker, er dette ikke uten videre uproblematisk. Vi velger å anta at biskopen vil forholde seg til prostene i bispedømmet som et sammensatt og skapende lederteam, heller enn bare som sine representanter på prostnivå.

4. Det ser ut til å være en risiko for at de to forslagene til tjenesteordninger bidrar til en sterkere hierarkisering av den kirkelige embetslinjen. Seminaret er bekymret for dette. Vi ønsker velkommen alle tiltak som gjør presters arbeidshverdag mer overkommelig, og som styrker den kirkelige betjeningen på menighetsnivå. Men vi ønsker ikke samtidig en styrking av ledelsen i en slik forstand at all makt samles på toppen og distribueres nedover i den grad toppen finner det tjenlig. Vi antar som en selvfølge at de to tjenesteordningene ikke skal brukes mot den enkelte prests teologiske ansvar og frihet.

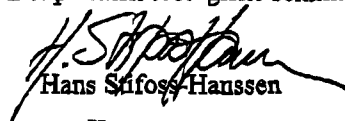
5. Seminaret ser de positive mulighetene i den organiseringen av prestetjenesten forslagene til tjenesteordninger legger opp til. Vi vil likevel uttrykke noe bekymring for hvordan organiseringen av prestetjenesten vil påvirke prestens rolle i det tverrfaglige teamet i menigheten. Vi er redd for at distansen mellom presten og de andre ansatte vil øke. Vi tror det er viktig å styrke samarbeidet mellom alle ansatte i menigheten. Vi er redd for at nyordningen står i fare for å føre til mindre samarbeid mellom prester og andre ansatte. Det ville i så fall være beklagelig. Også i forhold til dette punktet framstår kommentarene i vårt punkt 2 som viktige.

6. Seminaret ser at det virker nødvendig med tilførsel av friske midler for å få gjennomført nyordningene som de nye tjenesteordningene legger opp til. Når prostens tjeneste som menighetsprest reduseres, må nødvendigvis noen andre gjøre jobben. Vi tror ikke dette kan løses med omorganisering av prestetjenesten.

7. Seminaret er glad for tillegget i §16 i tjenesteordning for menighetsprester (tidligere plassert i §8). Vi vil likevel understreke at det ville vært ønskelig om det stod "skal" og ikke "kan" i denne setningen. Prester trenger veiledning gjennom hele sin tjenestetid, og et første skritt på veien er et uttrykkelig "skal" om organisering av arbeidsveiledning for menighetsprester. Vi ser det dessuten som viktig at tjenesteordningen markerer behovet for veiledning fra dag én i prestetjenesten.

Seminaret forstår departementets behov for å få en ny tjenesteordning for proster på plass, og dermed styrke prostens lederrolle. Vi ser at god implementering av denne henger sammen med endringer i menighetsprestens tjenesteordning. Vi vil likevel be om mer tid og bredere drøfting av denne. Når man nå foreslår endringer på et felt, burde helheten i tjenesteordningen vært drøftet. Man burde dessuten få mulighet til å se endringene i tjenesteordning for menighetsprester i sammenheng med diskusjonen omkring arbeidsgiverlinjene i kirken. Igjen ville det i så fall vært viktig med et bredere høringsgrunnlag.

For Det praktisk-teologiske seminar

Hans Stifoss-Hanssen

Konst. rektor

Marit Bunkholt

praksisleder